

עירובין כג

לא הותרו פסי ביראות אלא לבאר מים חיים בלבד	הלכה כרבי יהודה בן בבא	
לא שנה דברים ולא שנה דיחיד	דברים, ואפילו מכונסין	צריכא כי אם היה רק היינו חושבים

משנה מסכת עירובין פרק ב

[ג] רבי יהודה אומר עד בית סאתים אמרו לו לא אמרו בית סאתים אלא לגנה ולקרפף אבל אם היה דיר או סחר או מוקצה או חצר אפילו בית חמשת כורין אפילו בית עשרה כורין מותר ומותר להרחיק כל שהוא ובלבד שירבה בפסין:

[ד] רבי יהודה אומר אם היתה דרך הרבים מפסקתן יסלקנה לצדדין וחכמים אומרים אינו צריך אחד בור הרבים ובאר הרבים ובאר היחיד עושין להן פסין אבל לבור היחיד עושין לו מחיצה גבוה עשרה טפחים דברי רבי עקיבא רבי יהודה בן בבא אומר אין עושין פסין אלא לבאר הרבים בלבד ולשאר עושין חגורה גבוה עשרה טפחים:

[ה] ועוד אמר רבי יהודה בן בבא הגינה והקרפף שהן שבעים אמה ושיריים על שבעים אמה ושיריים מוקפת גדר גבוה עשרה טפחים מטלטלין בתוכה ובלבד שיהא בה שומירה או בית דירה או שתהא סמוכה לעיר

רבי יהודה אומר אפילו אין בה אלא בור ושיח ומערה מטלטלין בתוכה רבי עקיבא אומר אפילו אין בה אחת מכל אלו מטלטלין בתוכה ובלבד שיהא בה שבעים אמה ושיריים על שבעים אמה ושיריים

רבי אליעזר אומר אם היתה ארכה יתר על רחבה אפילו אמה אחת אין מטלטלין בתוכה רבי יוסי אומר אפילו ארכה פי שנים ברחבה מטלטלין בתוכה: אמר רבי אלעאי, שמעתי מרבי אל(י)עזר ואפילו היא כבית כור. וכן שמעתי ממנו: אנשי חצר ששכח אחד מהן ולא עירב - ביתו אסור מלהכניס ולהוציא לו, אבל להם מותר. וכן שמעתי ממנו שיוצאין בערקבלין בפסח, וחזרתי על כל תלמידיו ובקשתי לי חבר ולא מצאתי.

שאלה: מאי תנא דקתני "ועוד"?

אפשרות לתשובה: אילימא משום דתנא ליה חדא לחומרא וקתני אחריתי משום הכי קתני "ועוד" דחייב: והא רבי יהודה דתנא ליה חדא לחומרא וקתני אחריתי, ולא קתני ועוד! דחייב לדחייב: התם אפסקוה רבנן, הכא לא אפסקוה רבנן. קושי על הדחייב: וכל היכא דאפסקוה רבנן לא קתני ועוד? והא רבי אליעזר דסוכה, דאפסקוה רבנן וקתני ועוד!

משנה מסכת סוכה פרק ב

ר' אליעזר אומר ארבע עשרה סעודות חייב אדם לאכול בסוכה אחת ביום ואחת בלילה וחכמים אומרים אין לדבר קצבה חוץ מלילי יום טוב ראשון של חג בלבד ועוד אמר רבי אליעזר מי שלא אכל לילי יום טוב הראשון ישרים בלילי יום טוב האחרון תירוצ: התם במילתיה הוא דאפסקוה, הכא במילתא אחריתי אפסקוה.

רבי עקיבא אומר אפילו אין בה אחד מכל אלו מטלטלין בתוכה. קושי: רבי עקיבא היינו תנא קמא! (מחלוקת רש"י ורבינו חננאל אם מדובר בתנא קמא במשנה ג בדף יח: או ר' יהודה בן בבא – שלפי כל אחד מהם, בית סאתים זה השיעור להתיר טלטול בקרפף) תירוצ: איכא בינייהו דבר מועט. דתניא, רבי יהודה אומר: דבר מועט יש על שבעים אמה ושיריים, ולא נתנו חכמים בו שיעור. וכמה שיעור סאתים - כחצר המשכן.

ר' עקיבא	תנא קמא
שבעים אמה ושיריים – לא כולל דבר מועט	בית סאתים – כולל דבר מועט

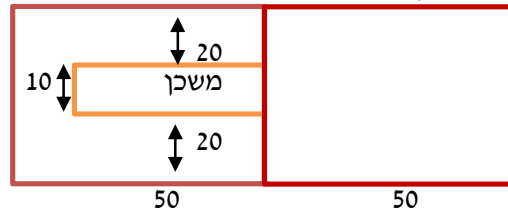
שאלה: מנא הני מילי?

תשובה: אמר רב יהודה: דאמר קרא אך החצר מאה באמה ורחב חמשים בחמשים, אמרה תורה: טול חמשים וסבב חמשים. (ראה תמונות 137, 138)

שאלה: פשטיה דקרא במאי כתיב?



תשובה: אמר אביי: העמד משכן על שפת חמשים, כדי שיהא חמשים אמה לפניו, ועשרים אמה לכל רוח ורוח.
חצר המשכן



רבי אליעזר אומר אם היתה ארכה יתר על רחבה אפילו אמה אחת אין מטלטלין בתוכה קושי: והתניא, רבי אליעזר אומר: אם היתה ארכה יתר על פי שנים ברחבה אפילו אמה אחת אין מטלטלין בתוכה!

תירוץ: אמר רב ביבי בר אביי: כי תנן נמי מתניתין יתר על פי שנים ברחבה תנן. קושי: אי הכי היינו רבי יוסי! רבי יוסי אומר אפילו ארכה פי שנים ברחבה מטלטלין בתוכה: תירוץ: איכא בינייהו ריבועא דריבועא רבנן.

ר' אליעזר	ר' יוסי
אין עדיפות לריבוע	יש עדיפות לריבוע אבל אפשר בדיעבד עם מלבן
(יש לרבינו חננאל פירוש אחר)	

רבי יוסי אומר אפילו ארכה פי שנים ברחבה מטלטלין בתוכה

אמר רב יוסף אמר רב יהודה אמר שמואל	ורב ביבי אמר רב יהודה אמר שמואל
הלכה כרבי יוסי	הלכה כרבי עקיבא
דאי אשמעינן הלכה כרבי יוסי - הוה אמינא עד דאיכא שומירה או בית דירה, קא משמע לן הלכה כרבי עקיבא	ואי אשמעינן הלכה כרבי עקיבא - הוה אמינא: דאריך וקטין לא, קא משמע לן הלכה כרבי יוסי.

הסבר על פסקי ההלכה: ותרוייהו לקולא. וצריכא (ראה בטבלה למעלה).

הלכה: קרפף שהוא יותר מבית סאתים שהוקף לדירה,

- נזרע רובו - הרי הוא כגינה, ואסור.
- נטע רובו - הרי הוא כחצר, ומותר.

צמצום ההלכה: נזרע רובו אמר רב הונא בריה דרב יהושע: לא אמרן אלא (כשהחלק הזרוע) יותר מבית סאתים, אבל בית סאתים - מותר. כמאן - כרבי שמעון; דתנן, רבי שמעון אומר: אחד גגות ואחד חצירות ואחד קרפיפות רשות אחת הן לכלים ששבתו בתוכן, ולא לכלים ששבתו בתוך הבית. קרפף שקופף לדירה



בית סאתיים - מותר - כגינה פחות מבית סאתים - וגינה שפתוח לחצר מותר לר' שמעון לטלטל מאחד לשני יותר מבית סאתיים - נחשב ככרמלית - אסור בכל השטח כי החצר פרוץ במלואו למקום שאסור בטלטול

דחייה: לרבי שמעון נמי, כיון דנזרע רובו - הוי ההוא מעוטא, בטיל ליה לגבי רובה והוי ליה קרפף יותר מבית סאתים ואסור!

